

SZERKESZTŐI IRODA:

Balmaz-utca végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:

Részlet 16 frt v. 32 korona. Negyedévre 4 frt v. 8 korona.
8 frt v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes száma ára 5 kr., vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

Telefon sz.: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyároak kérésedek és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklam sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.

nyilvántartási díjak: garmond sora után 20 krajczár ártandó.

ELLENZÉK.

Népeimhez!

A legsúlyosabb, legkegyetlenebb megpróbáltatás ért engem és Házaamat.

Hitvesem, trónom ékessége, hű ársam, a ki életem legnehezebb óráin vigaszom és támaszom volt, ki többet vesztettem, mint azt ki mondhatnám — nincs többé! Egy rettenetes végzet elragadta őt. Tölem a népeimtől.

Egy gyilkos kéz, azon őrvongó menedély eszköze, mely a fennálló társadalmi rend megsemmisítését czélul tűzte, a nők legnemesebbike ellen emelte főrét és vak, céltalan gyűlölet áldotta azon szívet, mely gyűlölet nem ismert és csak a jóért dohogott.

Azon határtalan fájdalom közepette, mely Engem és Házaamat ért, nemben ama hallatlan tétellel, mely szíveimbe ejti az egész művelt világot, mindenek előtt szeretett népeim hangja az, mely enyhítően hat szíveimre. Midőn az isteni végzés előtt, mely a szíves és felfoghatatlan csapást hozta Reám, alázattal meghajlok, hálát adom a gondviselésnek azon nagy kegyelmeért, melyet számomra fentartott: a milliók azon szeretetért és hűségért, mely a szenvedés órájában Engem és Császárságomat körvesz.

Közel és távol, fent és alant, mindenki alakban nyilvánult a gyász és fájdalom az Istenben boldogult Császárné és Királynéért. Megható összhangban cseng minden ajakról a pausz a pótolhatatlan veszteség felett, mely hű viszhangja annak, a mit lelkeimben érzek.

A mint Én forrón szeretett hitvesem emlékeztetést szentül őrzöm holnap, úgy népeim hálája és tisztelete maradandó emléket emel Neki minden időre.

Sajgó szívem mélyéből köszönetet mondok mindenkinek az odaadó részvétel ezen újabb zálogáért.

Midőn az ünnepi hangoknak, melyek ezen évet kísérik kellett volna, kell némiúlniok, a ragaszkodás és hűségért e számtalan tanúságaira, melyek visszaemlékezés, azon legbecesebb emlékeim marad számomra, melyet népeim nyújthattak.

Fájdalmunk közössége újabb, benső köteléket fűz a trón és a haza közt. Népeim változhatatlan szeretete megadta kötelességem nemcsak azon föltételre, hogy a Reám bízott feladatában kitartsak, hanem megerősít egyetemesen a siker reményében. Eszedem a Mindenhatóhoz, aki néhezzen sujtott, adjon még erőt, hogy véghez vihassam azt, a mire hű vagyok. Imádkozom, áldja meg népeimet és világossítsa fel őket, hogy megállítsák a szeretet és egyetértés útját, a melyen viruljanak és boldogokká legyenek.

Kelt Schönbrunnban, 1898. évi szeptember hó 16-án.

Ferencz József, s. k.

Temetés után.

Vége a gyászpompának, a bécsi császárságok sirboltjában ott nyugszik a királyné.

Nagy szenvedései megszüntek.

A mi gyászt a fényben és a mi gyászban kifejtettek, mindazt a végső útjára a koporsónak, mely emlékeztet arra a megrendítő történetre, hogy egy hatalmas, kettős koronával ékes uralkodónak hitvese, egy királynéi méltóságú még csak egy is ismerő ország színlőjében zárja a szemét, ártatlan áldozatul esvén a politikai rajongás és örűtség elva-

dulóságának. Nem volt egy szerető családtag közelében, a ki lesimító tal volna arcának halálverajtekét, a ki lezárta volna megtört szemét s a szeretet közvetlenségével borult volna a hidegűlő halottra.

A gyászpompa nem hat el a koporsóba, oda csak egy sugár férközhet be: a népek szeretetének fényes sugara, hogy hirt vigyen a bánatnak, fájdalomnak, az utána siró szeretetnek mérhetetlenségéről. Ezt a szeretetet nem mérhetik az udvari gyász ceremóniaszabályaihoz, ez a szívekből fakad és áttör a koporsó érzelmeit s mert hiszük, hogy a lélek halhatatlan, a kiszórt emlékeztető királyné asszonyának halhatatlan lelke üdvösségeért kéri fohászkodással ostromoljuk az Egeket, hogy az Ur kegyelme nyissa fel előtte az üdvösség kapuit. Elevenni portae aeternales! S nekünk árván maradt szegény magyaroknak adja meg a kegyelmet, hogy megnyughatván a megmészároltban, szívünk, mélyébe zárt szeretettel őrizzük, tiszteljük az ő nagy, az ő nemes, az ő áldott emlékeztetőt.

Az örök világosság fényeskedjék neki!

A kriptában.

A gyász aktusnak a legfájdalmasabb része ez volt. A koporsót az udvari lakások levittek a kriptába és az uton kapucinus barátok világítottak nekik.

A pontifikáló pap a papsággal elől haladt, a király következett utánuk, őt pedig Liechtenstein Rudolf herceg és Bellegarde gróf követte.

Oda lenn történt meg az utolsó becszentelés.

Az imádság befejezése után Liechtenstein herceg átadta a gvardiának a koporsó aranykulcsát és a kapucinusok felügyeletére, hű őrzetere bízta a drága halottat.

Ekkor a király nehezen, erőlködve felállt ismét és a koporsóhoz lépett. Rábozult és azon a helyen, a hol a feje fekszik, hosszú perőket nyomott a koporsóra. Nehány perőz maradt így és a mikor megint felgyenesedett, annyira meglepett rajta a fájdalom és a szenvedés, hogy a papok is mind hangos sókoddásban törtek ki.

A király azután elhagyta a kriptát, de a lépése nem volt már ruganyos, hanem — szinte úgy látszott, hogy roskadozó. Még egyszer hosszasan visszanezött, azután magára hagyta a drága halottat.

Fenn a templomban ismét legyőzte fájdalmát az uralkodó; a ki — mint értesülünk — azt kívánja, hogy a mai temetés csak ideiglenes legyen és Erzsébet királynét véglegesen Rudolf főherceg mellé fektessék örök nyugalomra.

Apponyi Albert a királynéről.

Apponyi Albert gróf levelet intézett Eötvös Jánoshoz, a jászberényi nemzeti párt elnökéhez, melyben tudatja vele, hogy a szept. 25-ére tervezett képviselői beszámolóját, a nemzetet ért nagy gyászra való tekintettel, elhalasztja. A gyönyörű levél így szól:

Igen tisztelt pártelnök ur!

Az a borzasztó esemény, mely hazánkat földi örangyalától, királyunkat méltó hitvesétől, erős lelke támaszától fosztotta meg, a fájdalom és elszomorodás érzelmeiben tartja fogva egész valónkat. Nemzet még nem gyászolt királynét oly mélyen, oly igazán, mint a hogy a magyar nemzet gyászolja Erzsébet királynét; de nincs is történelmünkben királyasszony, a kinek a nemzet annyit köszönhetett volna, mint ő neki. Nehéz napokban egész szíve felénk fordult és magához vonzotta a miénket, midőn bölcsek és államférfiak, midőn fejedelmi kötelességtudás, igazságérzet keresztek és megtámaszták a trón és a nemzet kibékülésének, a különböző jogos igények kiegyenlítésének és a sikeres együttműködésnek politikai alapszemeit és jogi formáit: ugyanakkor az érzelmi ellentéteket ez a nagylelkű fejedelmi nő simította el, a szívbéli frigyét a király és a nemzet között ő hozta létre, a ki mindkettejük szívéért birta. Erzsébet királyné Magyarország történetének egyik forduló pontján, midőn koezán volt minden, békés fejlődésünk javára adott irányt az eseményeknek: nemzeti létünk újjáteremtői közt ragyogjon az ő neve és ragyogjon fog, míg magyar él e hazán.

De ma e történelmi fény sem bír átörönni a bánat első órájának sötétségén; ma gyászt ül a hála és sir még az ima is.

Eljön az idő, midőn a nemzeti fenntartás küzdelmében kötelességünk hű teljesítésére intelmet fogunk találni abban a gondolatban is, hogy e fejedelmi lélek hagyatékát őrizzük; eljön az idő, midőn főleg példa és buzdítás lesz nekünk Erzsébet királyné emléke és midőn e példa követésében, e buzdítás megvalósításában fog legméltóbban nyilvánulni kegyeletünk. De a mai nap a végtelen fájdalomé, a friss sirhant körül zokogó család magabaszállásáé, az imáé a dicsőültért, és a kiket árván hagyott: királyunkért, hazánkért. E szent órák csendjét óhajtom tiszteletben tartani, midőn képviselői beszámoló beszédemet elhalasztom addig, míg az a harmincz nap elmúlt, melyet a képviselőház határozata a nemzeti gyász külső megülésének szentelt. Meg vagyok győződve, hogy önök helyeslik szándékomat és beleegyeznek új határnap kitűzésébe, a melyen nem lesz ugyan csekélyebb fájdalomunk, de már abba az időbe esik, midőn a kötelesség parancsa ismét visszacsúszol a napi munkához.

Addig pedig legyen e néhány hét a fájdalomé és a buzgó imáé, hogy Isten adjon a dicsőültnek örök nyugalmat, királyunknak vigaszt és erőt; nemzetünknek pedig az ő mindenhatósága kincseiből pótolja azt, a mit királyánknak veszítettünk.

Kiváló tisztelettel kész szolgálja

Eberhard, 1898. szept. 15.

Apponyi Albert.

A királyné kocsi.

A gyászkocsi a királyné régi kocsi. A gyászkor. Már az egész uton sirt, de különösen akkor tört ki belőle a fájdalom, amikor a templom előtt a koporsót leemelték a kocsiról. Hangosan sirt és nézte-nézte a koporsót, amíg csak el nem tűnt a szeme elől. Amikor pedig tovább kellett haltnia, egyre visszanezött még, úgy, hogy a lovak más irányba is fordultak.

Igy vett búcsút imádtott királynéjától az ő öreg kocsi.

Ugron kalandja.

Szokatlan időben, amikor senkit sem vártak már, hirtelen ismét felhangzott a Burgórégi vonatott kiállítása:

— Gewehr heraus!

Az őrszobából kifut a legénység és fegyverbe áll, a kíváncsi tömeg is érdeklődve néz jobbra-balra: vajjon ki jön? Nem más, mint a székely rabonban: Ugron Gábor.

Ő is felment Bécsebe a temetésre és az ő gyász-attiláján acélszerek fényltek. Ezt nézhette valami külföldi uniformisnak a silbak s bizonyára ezért hívta fegyverbe az őrséget.

A büntetés.

Az utóbbi napokban több oldalról méltatlankodva hozták föl, hogy a gyilkos Lucchenit a genfi kantoni törvény értelmében nem ítélték halálra és hogy a börtönben sem lesz rossz dolga, mert az idejét előlheti majd valami foglalkozással. A dolog azonban nem így áll. Lucchenire borzasztó büntetés vár, az úgynevezett reclusion, melyre mint gyilkost ítélni fogják. A büntetés ezen nemére elítélt bűnösöket a genfi St. Antoine börtönbe viszik, hol a föld alatt három emeletnyi mélységben fekvő cellákba zárják őket, amelyekbe egyetlen napugár sem hatol be, a levegő dohos és teljes sötétség uralkodik. Agyat ezeknek a borzasztó celláknak lakói nem kapnak és a földön kell aladniok és csak egyszer hetenkint viszik ki őket egy órára, a börtön udvarára, hogy friss levegőt szívassanak. Ilyen fogságot kell elszenvedniük a reclusionra ítéltnek egészen addig, míg bele nem ha'nak. Ezidőszent csak egy elítélt van ezekben a rettenetes cellákban, amelynek Luccheni lesz a második lakója és amely büntetéshez képest a halálraítélés valószínűsége kegyelem volna.

M. Ujvár gyásza.

M. Ujvár, szept. 18.

Erzsébet királyné gyászosa elhunytát Marosujvári is imponánsan ünnepelte meg.

Az összes bányamunkások élén a főbánya, sőt bányahivatal és a bánya szanatórium tisztikarával a gyászfátyolba burkolt bányász zászló alatt szept. 17-én d. u. 9 órakor a román, kath. templomba vonult gyászmisét hallgatni. A kis templomban igen szép kátafalk volt felállítva, melyet 6 magyar ruhába öltözött testőr állt körül és az oltár meg a szószék is igen csinosan volt fekete arany-rojtos posztóval bevonva.

A gyásztisztiszteleten még részt vett a járásbíró, telekkönyv, szolgabíró és a szodagyár összes tiszt kára, a négylet és polgári olvasóköri elnökeik vezetése alatt.

10 órakor az egész közönség a gör.

kath. templomba vonult és ott szintén végig halgatta a gyász istentiszteletet.

Az ev. ref. templomban 18-án d. e. 10 órakor volt gyász istentisztelet.

A gyász Szamosujvárt.

A királyné halálának hívé általános részvétellel fogadta a közönség. Csakhamar gyászlombokok lengtek úgy a középületeken, mint az egyesek házain.

A város képviselő testülete f. hó 15-én közgyűlést tartott, mikor is Szongott Kristóf áll. főgymn. tanár mondott gyász beszédet, mit állva hallgattak meg. Azután a polgármester indítványára elhatározta a közgyűlés: 1) Az emlékeztetőt tartalmilag jegyzőkönyvbe irassák. 2) A felségéhez részvételt küldetik. 3) A létesítendő Erzsébet szoborra 300 forint ad a város. 4) Egy évig hivatalos iratait gyász-pecséttel látja el. Folyó hó 17-én a főtéren gyászbának lámpák égtek. Az ürmek zárva voltak. Az első gyászmise az őrm. kath. templomban f. hó 17-én volt. Az összes testületek és iskolák jelen voltak. Gyász mise végeztével az állami főgymn. tanuló a gyászbának tornacsernókban tartották gyász ünnepélyt. A tanuló ifjúsághoz Esztergár Gergely tanár intézett megható beszédet. Délután 4 órakor a város összes templomaiban megkondultak a harangok, jelezve, hogy Bécseben, most temetik Magyarországot királynéját.

A kolozsvári ügyvédi kamara részvét-irata.

A kolozsvári ügyvédi kamara Felséges királynéknak elhalálása alkalmából a Felségéhez a következő feliratot intézte:

„A balsors sújtól keze szörnyű csapást mért Felségedre s gyászba borította Hazánkat és Nemzetünket.

Rajongással szeretett Királynéknak, Felségednek mindenképpen legűbb támasza, Hazánk és Nemzetünk áldott Nagyasszonya, védő szelleme, a szeretet és viszálytalas földi angyala, az érdemtelen szenvedések türelmes Mártírja váratlanul megszűnt élni.

A hír, mely a legnemesebb szívet átaljarta: Felséged és Nemzetünk szívén is gyógyíthatatlan sebet ejtett.

Nagy a mi veszteségünk; de mérhetetlen a Felséged fájdalma, a ki a legjobban, a legszívesebben Hitvest, a leggondosabb, a leggyöngédebb anyát gyászolja az elhunytban.

Az isteni gondviselésbe vetett erős hit és az a tudat, hogy határtalan fájdalomában hű és szerető népeinek milliói osztoznak, hogy a nagy halott emléket Nemzetünk el nem nyészó kegyelettel örök időkre fogja megőrizni: csillapítsa Felséged szenvedéseit, hintsen enyhítő balzsamot sajtó sebére s tartsa fenn erejét továbbra is Hazánk és Nemzetünk boldogítására.

Kik egybírát a legmélyebb alattvalói hódolattal maradunk

Császári és Apostoli Királyi Felségednek a kolozsvári ügyvédi kamara nevében:

Kolozsvárt 1898. szept. hó 15-én.

Molnár Sándor s. k.

elnök helyettes.

Kövári Mihály s. k.

títkár.

Az Orsz. Tört. Ere. muzeum részvéte a királyné halála felett.

Az Orsz. Történelmi Ereklje Muzeum igazgatósága Deák Albert elnökle alatt tartott igazgatósági gyűlésen, e hó 18-án tárgyalta a Felséges királyasszony szomorú halálával a nemzetet ért szomorú gyászt. A gyűlés terem feketével volt bevonva, főhelyen a királyné gyászszal bevonat képe.

Deák Albert elnök megilletődve változtatta a nemzetet ért szomorú gyászt. A jelenlevők állva hallgatták végig az elnök szomorú megemlékezését.

Muzeum ör azután felolvasta a részvét irat szövegét, mely így szól:

Felséges Császár és Apostoli király.

Legkegyelmesebb urunk:

Szívünk fájó érzetével vesz részt muzeum egyesületünk minden egyes tagja abban a mély bánatban, a mi Felségedet s az egész magyar nemzetet, nagy, nemes és jó királynéknak, Felséges Asszonyunk gyászosa elhunytá által érte.

Erzsébet királyasszony jóságos órangyala volt mindig a hű magyar nemzetnek. Egész élete láncolata volt azoknak a cselekedeteknek, a melyek jellemvonásai egy nagy királynéknak, egy szentnek.

Királyasszonyunk ő Felsége életéből még azok a szenvedések sem hiányoztak, melyek a hitről és tulvilágról alkotott fogalmaink szerint egy szentnek e földön megpróbáltatásul jutottak.

Magyarországnak két Szent Erzsébeté van a tulvilágon immár, a kikhez Felséged hű népe, mindennapi sóháját küldheti.

Midőn a frissen nyitott sirűreg előtt állva, vérző szívvel tekintünk a körünkől örökre eltűnt Felséges Asszony földi alakja felé, lelkünk csak abban a tudatban lel vigasztalást, hogy ő Felsége nem halt meg, hanem csak elköltözött a hitnek amaz eszményi világába, a honnan Felsége és Felséged hű népe telett fog mindenkor őrző angyalként őrökdni.

Bár alvotte a kegyetlen végzet ő Felsége jó királynéknak földi életét, ám azért szent emléke a magyar nemzet millióinak szívében mindig élni fog, míg magyar él s élni fog a földi portól megtisztult halhatatlan lelke égi honában örökké.

A Kolozsvári Országos Történelmi Ereklje Muzeum Egyesület nevében.

Felségednek legalázatosabb alattvalói.

A felirat megsekeresztése után a gyűlés elhatározta, hogy

„Erzsébet magyar királyné alapítvány” czimen alapítványt létesít s ezt a Felségnek bejelenti.

Ennek megteremtéséhez a f. é. május 3-án tartott igazgatósági gyűlés határozatából alakult orsz. nyilvánosztmány tagjainak közreműködését kikéri.

Ez alapítványból, midőn az, a megfelelő összeget eléri, megalkotja a muzeum egyesület a nagy idők jeleséinek Pantheonát.

A gyűlésen jelen voltak:

Deák Albert elnök, Benel Ferencz, Feilitzsch Arthur báró, Girsik János minisz. oszt. tanácsos, Kuszkó István muzeum ör, Márki Sándor dr. egyetemi tanár, Merza Lajos E. M. K. E. főpénztáros, Ned oroszték János 48—49-es honvéd, Polcz Rezső városi tiszti ügyész, Székula Ákos E. M. K. E. elnök, Szűcs Imre 48—49-es tüz. mester, Teleki László gr. koltói, Vincze István, Virányi István M. Á. V. felügyelő, Bakó Lajos és Debreczeni Béla jegyzők.

A politikai helyzet Ausztriában.

Bócs, szept. 16.

E hó 26-án fog az osztrák képviselőház egybegyűlni, s általában az a nézet, hogy megváltozott aspiációk közt. Általában azt hitték, leginkább talán maga gróf Thun és a kormány is, hogy birodalmi gyűlés egybehívása pusztán formalitás, mely nem történt volna meg, ha báró Bánffy nem kényszeríti rá az osztrák kormányt. A királyné halála azonban lényegesen változtatott a helyzeten. A jubileumi ünnepségek vége, s ma már sem a csehek, sem a németek nem hangoztatják többé, hogy a jubileumi évre való tekintettel a nemzetiségek igyekezzenek egymással békességben élni.

Most már a csehek is fegyverkeznek a harcra s egész erejükkel arra törekednek, hogy a centralizmus eszméjét zátonyra juttassák s hogy az októberi diplomában lefektetett eszméket kivívják. Nagy politikai kampányra szervezkednek s lelepleztetendű követelik a kormánytól, hogy valjón színt s foglajon állást a németek ellen. A csehek az októberi diplomában látják az evangéliumot, mely a nemzetiségeket egyenjogúsítaná a nélkül, hogy a birodalom egységét megzavarná. Pódlát keresnek erre az állapotr a nagy Amerikát, a nagy Németországot s Svájcot hozzák fel mintául.

A lengyelek — ámbár az idő szerint ma a jobboldalhoz tartoznak — nem fogják tüzén és vizen keresztül követni a cseheket. A lemergi Karyer Lwowszki már figyelmezteti őket, hogy ne higgyék azt, mintha a cseh érdekek előtt mindennek el kellene történnie.

Az ifjú csehek fő lapjának a Narodni Listynek azonban még mindig államcsínyben fő a feje. Egy bécsi levélben parasszkodik szövetséges társai ellen s főleg a klerikálisok ellen, a kik nem igen akarnak öszintén elszakadni a németektől. A klerikálisokat azzal vádolja, hogy legzavesebben illelnek egyidejűleg két nyaragben. Szeretnének a németekkel szövetezni, de ezért megsemm a királyné jobboldaltól. Klerikális álmaik megvalósítását remélik s a baloldallal meg a német nyelv hegemoniáját megvédeni. A Narodni Listy most szívalásra akarja kényszeríteni a klerikálisokat, nehogy az egész jobboldal organizációja komikussá váljék.

Politikai hir.

Kiegyezés helyett provizórium. Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a legutóbbi minisztertanácsban a kormány azzal a kérdéssel is foglalkozott, hogy a kiegyezés nélkül goudjaitól mi módon lehetne a gyász napjaiban a király személyét megkímélni. Értesülésünk szerint felületen támogatásra talált az a terv, hogy a kormány

lépjen érintkezésbe az osztrákokkal egy bármily rövid, ha csak hat hónapos provizorium megalkotása iránt. Azt hiszik ugyanis, hogy az így nyert idő feltétlenül elég lenne a végleges megoldás keresztvitelére. Gróf Thun bizonyára örömmel fog kapni az alkalmon, mi azonban a magunk részéről már ma, mikor az első hír felmerült, kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a provizorium minden formájában alkotmányellenes és törvénytelen, melyhez a magyar törvényhozás semmiféle megokolással sem járulhat hozzá.

A revíziót elrendelték.

Páris, szept. 17.

Nagy feszültséggel várták a mai minisztertanácsot. Az Elysée-palota előtt nagy embertömeg gyűlt össze. A tanácskozás 3 és fél óra hosszáig tartott.

Déli 12 órakor Zurlinden hadügyminiszter elhagyta a palotát, a mielőtt azt a következtetést vonták le, hogy a minisztertanács elhatározta, hogy elrendeli a Dreyfuspör revízióját. Tényleg ez történt.

Féle órakor a miniszterek kijöttek az ülésteremből és közölték, hogy a minisztertanács megbízta Sarrien igazságügyminisztert azzal, hogy terjessze az igazságügyminiszterium állandó perújítási bizottsága elé eldöntendő véget az a kérdés, vajjon a büntető-törvény 443. szakaszának negyedik bekezdése értelmében megindítandó-e a revizionális eljárás amaz ítélet fölött, melyet a haditörvényszék Dreyfus Alfréd kapitány ügyében hozott?

A revizionális bizottság hat tagból: három semmitörvényszéki bíróból és az igazságügyminiszterium három igazgatójából áll. Ha ez a bizottság a revíziót megengedhetőknek mondja ki, akkor az iratokat a semmitörvényszékhez teszik át, mely az ügyet végleg eldönti. A minisztertanács határozata következtében Zurlinden hadügyminiszter és Tyllaie közönséges miniszter lemondottak.

Helyükbe Chauvine tábornokot, az első hadosztály parancsnokát nevezték hadügyminiszterre és Godin indre-megyei szenátort közügyügyi miniszterre.

A százharmányi mandátum!

Brassó, szept. 18.

A zöld százharmány mégis találták jelöltet Ober Ferencz brassói százharmány pap személyében: őt tehát vagy nem hisznek, vagy nem bíznak abban, hogy a válságos földek iránti per sorsa jobbra fordul, ha a kerület magyar képviselőt választ.

Lapjuk sem titkolja, hogy azért is léptették fel Oberet, mert Jakabffytól a válságos földek iránti ügyben semmi biztatást nem kaptak.

De felléptették Oberet még azért is; mert ő maga kérte. Ober ugyanis előbb a százharmány kerületi választmányának vezetőit kérte fel, hogy őt jelöljék: és mert azok a mérsékeltnek nem jelölték, fordult a zöld százharmányhoz.

A zöld százharmány persze tárt karokkal fogadták sorakba, a mérsékeltnek egyik legtekintélyesebb férfiát és az az a kik eddig a legjobban támadták Oberet, most a legdühösebb kortesek, égig magasztalói.

Ober pedig, ki magyarul sem tud és tekintetül 70 éves korára, nem is igen fog már megtanulni, ifjú hévvel fog a korteskedéshez, és ma vasárnap rendre járja a kerület százharmány közléseit: mindent programbeszédet tartva.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1898. szeptember 19.

Tövis és narancsvirágok.

„Az anya büne” szerzőjétől.

Az „Ellenzék” részére fordította: AMICA.

XXVIII.

(Folytatás.)

(38)

Ryversal részben azon folyótól kapta a nevét, mely rajta keresztül a tengerbe rohan, és részben egy Sz. Mihály forrásnak nevezett régi forrásról. Ez egy különös forrás volt, melyen fektett egy nagyotól tregben, földalatti áram táplálta, víze mindig friss volt és tiszta. A vár melőtti volt a környezete. Majdnem mindenféle csúszókra volt használva. Háborus időben megerősítették; egy királynak volt övezgyi háza; egykor egy koronájától megfosztott királynak volt menhelye; és most egy békés fájnak volt a csendes és nagyon szép otthona. A különösnek és festőinek semmi eleme sem hiányzott; a lövéses erősségek és magas tornyocskák, gazdag farsangyok, nagy gallériák, a fehér terraszok szépsége, mind olyan képet alkotott, hogy egy szíve látna, soha sem lehet eléjele. A belseje éppen olyan szép volt. A szobák nagyok és világosok voltak, többnemzedék által gyűjtött remek művekkel voltak tele. Ryversal egyike volt azon nagy és pompás otthonoknak, a milyensket Angolország kívül nem lehet találni, és tulajdonosa teljesen méltányolta azt.

Egy reggel, október vége felé a család a kastélyban üszte volt gyűlve. Hírvő volt, és Lady Ryvers megparancsolta, hogy töltsön csónakján minden szobába. A nagy szalon,

A két száz lap pedig a legelsőben tárgyalja az ügyet, szidják egymást a zöldek és mérsékeltak és a Honterus únepek alatt elcsendesedett gyűlölködés friss erővel tör ki.

A mérsékeltak most inkább azt tollják előttárba, hogy becsületbeli dolognak tartották a paktumhoz való ragaszkodást, és azért jelölték Jakabffyt.

Szinte mentegetőznek a zöldekkel szemben azért, hogy magyar embert jelöltesse, és előre ígérk, hogy többé nem teszik, csak ennek a ciklusnak legyen vége! A mostani jelölésért is a prázsmáriakra hárítják a felelősség egy részét, hanguliyozva, hogy azok kívánták, a válságos földek iránti perük érdekében, azt, hogy Jakabffyt jelöljék.

A zöldek persze nagy zajjal korteskednek.

„Csak nem fogtok ti százharmány egy magyar emberre szavazni? Egy Jakabffyt, a ki főispán korába elnyomta megyéjében a nemzetiségeket, ezzel elromlta ki Bánffy bizalmát és az államtitkárságot?”

Hirdetik, hogy a paktum 1897-ben, a mikor a százharmány képviselői kiléptek a szabad-elyű pártból, megszűnt!

Mintha bizony tisztességes dolog volna egy kétoldalú szerződést lejártá előtt egyoldalul felbontani!

És fog-e többé bizni bárki is a százharmányban, a kik mindig elfogadták a magyarok támogatását, ha az ő érdekükről volt szó, és most az zgysszer a mikor az adott szó megtartása némi áldozattal járna, most szószegésre készülnek.

A hangulat után itélve és látva a nem-bánomsgót, melylyel a mérsékelt százharmány zöldek korteskedését kísérik: az a benyomásom, hogy bensőleg a százharmány mind az Ober megválasztását és a Jakabffy bukását óhajtják, és csak a külszint igrkezik megővni.

Biztosra vehető tehát, hogy a kerület százharmány választóinak többsége Oberre fog szavazni.

A kerület magyar választói pedig, — a mint már írtam, — szintén megőzlanak; tekintélyes részük híven kitart Papp Árpád dr. mellett, annál inkább mert a Jakabffy jelöltetése az ő megkérdésük nélkül történt.

Még fokozza a magyar választók elkeseredését az, hogy az átaluk a mult vasárnap alakított pártbizottságnak ülésénél főispáni parancsszóra a főszolgabíró betöltötte azon a címen, hogy nincsenek még megerősített alapszabályai!

De hát melyik pártbizottságnak vannak alapszabályai; vannak-e bemutatott és elfogadott alapszabályai például a főispán előtt olyan kedves „Brassói magyarság” intéző bizottságának, mely már 6 éve működik és mindenbe beleértja magát kérés nélkül és illetéktelenül!

Erőszak és törvénytelenység kezd már jelentkezni ennél a választásnál is, a mi biztos jele annak, hogy rosszul áll a Jakabffy Uran mandátumának a sorsa.

Csúttörtökön dél el, hogy megbízható és hálás nép-e a csángó; ellena tud-e állania hivatalos presszionak és a csábításnak!

És könnyen megtörténhet, hogy a mérsékelt százharmány indolentiája, a főispának a magyarsággal szemben tanúsított figyelmetlensége és utabbi erőszakossága: a Jakabffy bukását eredményezi!

A mandátum sorsa nagyon kétséges.

Zakariás János dr.

A hétről.

A gyásznap hete volt a mult,

A magyar nemzet gyászolt

Ki minket szeretni tanult,

Azért öltök a fátolt.

S mint gyászfátyol húzódik át.

Egész hazán a bánat,

S fájdalmas jajjal felkiált

Nagyasszony, Te utánad.

Elhal tehát a pajzán szó

A krónikás lantján is; —

Végig terül a gyászsálzó

Kárpáttól Adriáig.

S e gyászban üli győzelmet

Zord Halál az — Élet.

Mert örök élet szent kelyhét

Elnyeréd — Szent Erzsébet.

M-r.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, szeptember 19.

— **Erzsébet rend.** A királyné halála alkalmából a királyné emlékére a király egy új rendet alapított a következő címmel:

„Erzsébet rend.”

A rendnek három fok van ugyan: mind nagykereszt, első és második osztály. A nagykereszt és az első osztály rendjel románczozott aranykeresztből áll. Középen aranykeretű, fehér románczu mező van, melynek előlapján egy kis kereszt alatt Thüringai Szent Erzsébetnek diadémannyal körülvett képe látható aranyban, hátlapja pedig arany rózságon nyugvó, szintén arany E kezdőbetűt mutat fehér mezőben. A kereszt felső végén arany-szalagosok van, a melynél fogva az a rendszalaghoz erősítették. A rendjel olyan férjes nőt és hajadonokat tüntet ki a király, a kik hivatáskörükben kitűnnek, vagy maguknak emberbaráti, vallási vagy jótékonyossági terén a közjó iránt érdemeket szereztek.

— **Az első kitüntetett.** A hivatalos lap mai száma közli: Kedves Sztáry grófnő! Isteben boldogult, felejtethetetlen hitvestársam, Erzsébet császárné és királyné halála órájában Ön által tett kitűnően hű, befeláldozó és odaadás teljes szolgálatok hálás elismeréséül, Önnek az Áltaam mai napon a Megboldogult emlékére alapított Erzsébetrend nagykeresztjét Adományozom. Kelt Schönbrunban 1898. évi, szeptember hó 17-én.

Ferencz József s. k.

— **A király kiáltványát,** melyről már távirailag szombatn megemlékeztünk, lapunk élén közöljük szöveg szerint.

— **Kolozsvár gyásza.** Kolozsvár város közönsége még mindig a gyásznapokat éli. Dacára annak, hogy a boldogult királyné immár csendesen pihen az ő örökös nyugalom helyen — a hálás nemzet, mely őt annyira szerette, még most sem tud szabadulni attól a gondolattól, hogy neki ezt a szent asszonyt gyászolnia kell még sokáig, nagyon sokáig. Tegnap is minden templom egész délelőtti tele volt feketebe öltözött ajtatoskodókkal s az arczokon ott ült a néma bánat és fájdalom, a mely egyhamar alig ha fog eltűnni onnan. Igen sokan keresztet fel tegnap egész napon át a temetőt s kiki a maga kedveseinek csendes lakása körül áldozott a nagy királyné emlékének. A gyász

külömben külsőleg is ugyanazon méreteket jelentkezik, mint a temetés előtt. A gyászlobogók és gyászkörmények még mindig a házakon láthatók, s nagyon helyesen cselekszik, ha legalább 30 napon át mindenki meg-hagyja a nemzeti gyásznak e szomorú jelvényeit a mai helyükön. Az a megdicsőült szellem megérdemli, hogy vele szemben még az emlékezésben is kivételes álláspontot foglaljunk el.

— **Ima a királynéért.** Kolozsvár r. kath. templomaiban néhai Erzsébet királyné lelkiútjéért hat hónapon át a rendes napi misék alkalmával a misézó lelkészek imákat mondanak. Ez iránt gr. Majláth Gusztáv püspök pástorlevélben intézkedett, s ugyan-csak az ő rendelkezéséhez képest minden lelkész kivétel nélkül — a gyász idő alatt legalább egy misét és imát tartozni mondani.

— **Az unitáriusok gyásztisztelete.** Az utolsó „Isten veled!” a királyné temetése alkalmából, itt helyben az unitáriusok templomában hangzott el tegnap délelőtt. Az unitárius egyház ugyanis nem szombatn, hanem vasárnap tartotta meg gyásztiszteletét, hogy minden vallásfelekezett embernek alkalma legyen meghallgatni az unitárius egyház főpástorának, Ferencz József püspöknek imáját.

Az unitáriusok tágas temploma ez alkalommal egész kerekben fekete posztóval volt bevonva. Padok, ülőhelyek mind a gyász jelét viselték. A tágas, egyszerű templom a maga gyászos mezében igazán impozáns látvány volt.

Ugy látszik, az az intézkedés is jó volt, hogy az unitáriusok vasárnapra halasztották istentiszteletüket, mert minden ember vallás-különbőség nélkül sietett a templomba. A város, a megye, királyi tábla, minden testület, egyesület, kaszinó képviselőit ott láttuk a templomban. Az egyetem, tanintézetek mind képviselve voltak az istentiszteleten s a templom minden zugát intelligens közönség töltötte meg.

Az istentiszteletet a „Polgári Dalkör” éneke nyitotta meg. Ezután következett az ima... Ferencz József tartotta, ki tudvalegyőleg a most élő egyházi szónokok legjelesebbjeinek egyike. Ilyen imát, a minőt ő mondott, ritkán hall az ember. Nem volt benne semmi mesterkélt, semmi keresettség. — Egyszerű, őszinte szavakban tört elő a szív mélyéből s a szívekhez szólt... A ki eddig nem tudta felfogni a nemzetet ért csapás nagyságát, az megérthette az unitáriusok főpástorának imájából, mely mindenkit meghatótt, megindított...

A „Polgári Dalkör” énekelt ezután ismét egy gyászdalt Iszlai Márton vezetésével s ezután Péterfi Dénes unitárius lelkész tartotta meg gondolatokban gazdag és költői szárnyalású beszédét, mely a közönségre szintén nagy hatást tett. — A beszéd után csendesen, méltóságteljesen hangzott fel:

„Szánd meg Isten a magyart,

Kit részek hányának,

...

Megbűnhötte már e nép

A multat s jövődöt!”

Ezzel a megható gyásztiszteletet véget ért.

*

Gyászünnepély.

Innen az unitárius főiskolába vonult közönség, hogy részt vegyen a főiskolai gyászünnepélyén. Itt az intézet énekartja kezdődött az ünnepély.

Ezután Perédi József tartott emlékbeszédet a királyné felett. Nagyból dicőszet nem mondhatunk, mint ha folygyszó, hogy a közönség látható érdeklődéssel hallgatta minden mondatát, a mit nem lehet elmondani minden alkalmi beszédéről. Miel is érdemei az érdeklődést, mert igazán hasonlatokban, fordulatokban gazdag szép beszéd volt, melynek hatását az egyszerű, természetellen előadás is emelte.

Ezután Gálffy Zsigmond theológus szavalt a „Hintsetek liliomot...” című verset. Sok szív, sok igaz érzés volt a szavaltban, méltó az elismerésre. Ezután busa, szomorúan hangzott fel a temetési ének:

„Itt hagyj! ...”

Ezzel véget ért a temetés, — a mely csakugyan úgy tetszett, mintha temetés lettünk volna.

Igazságtalanok volnánk, ha elismerés nélkül nem szólnánk Iszlai Márton karmesterrel, mert hisz az ő műve az, hogy ehhez hasonló kitűnő vegyes-kar nincsen városunkban, mely olyan preczíon adna elő mindent s a melyben annyi erő volna, mint ebben.

*

Ezzel egyidejűleg az unitárius leányiskolában is volt gyászünnepély. Itt is énekelték meg és zárták be az ünnepélyt. Megnyitót Péterfi Dénes isk. székü elnök mondott; emlékbeszédet pedig Mina Jánosné tanítónő tartott. Ez ünnepély is szépen sikerült.

*

— **Az Unió kiállítását** nagy dünepséggel tegnap bezárták. A bezárási ünnep igen impozáns volt. A gazdag kiállítás tárgyait, már holnap csomagolják és szétcsomagolják. A bezárási ünnepéről, a térszűke miatt holnap referálunk.

— **A kolozsvári g. katolikusok és g. keletiek gyásza.** Az Ellen-zék szombati számában foglalt ama közlésemre vonatkozólag, mintha a helybeli görög katolikus és görög keleti egyházakban gyásztisztelet nem tartottat volna illetékes helyről nyári felvilágosítás után sietők helyreigazítani, hogy a görög katolikus egyházban a gyásztisztelet szombaton e. 9 órakor tartatott meg. A gyásztisztelet megtartásával az egyház a városi tanácsot már pénteken előre értesítette is, az értesítés azonban az illető előadó hivatalos távollétében nem jutott a tanács ülésére s így küldöttségtől gondoskodni nem lehetett. A görög keleti egyházban a görög isteni tisztelet, mint halljuk a jövő szombaton fog megtartani.

— **Gyászünnepély.** Az ev. ref. theológiai fakultás Erzsébet királyné 60. évének megemlékeztetésére alkalmából holnap, kedden f. hó 20-án délelőtt 11 órakor gyászünnepélyt tart saját palotájá dísztermében, a mikor Molnár Albert theol. tanár mond emlékbeszédet. Az ünnepélyre a tanári kar és ifjuság ez uton kéri a hatóságokat és az egy-leletek, az ünnepélyen való részvételre.

— **Az „Erdélyi Gazdasági Egy-let”** igazgatóválasztmányja 1898. évi szeptember hó 21-én szerdán d. u. fél négy órakor az egylet hivatalos helyiségében ülést tart.

— **Rendeltetés.** Julius hó 11-ike óta az erdélyi részek déli részéből egy személy közlekedése is berendezett gyorsított teher vonat közlekedik városunkba és déli

*

— Mondja meg Ryvers kisasszonynak, hogy látni kívánom, mondá a legénynek.

Néhány percz múlva Ryvers Monika abba a szobába lépett, hol az anyja várakozott reá.

— Monika, mondá lady Ryvers, olvassd el ezt. Megszakította a szívetem.

Monika elvette az anyja kezéből a levelet. Gondosan átolvasta és csudálkozó tekintettel nézett az anyja arczára.

— Mama, Randal megnőt! Mily különös, hogy soha sem irt anyámnak erről a szándékáról! És egy idegen leányt vett el!

— Ez megszakította a szívetem, ismételte anyja. Ki gondolta volna, hogy egy vidéki orvornak a leányát fogja választani. O, a ki elhette volna Marr Gwendolint. — Monika, ezután nem tudok többé a társaságban megjelenni!

Ha lady Ryvers azt hallotta volna, hogy egyetlen egy fia hamisított, vagy gyilkolt, akkor sem lehetett nagyobb bánatban.

— Egy szegény, névtelen idegen, folytatá, és ő az én egyetlen fiam! Ő tönkre tette az életét; igen, Monika, ő tönkre tette az életét!

— Mama, mondá a leánya, én eddig soha sem láttam könnyeket a mama szemében; és ez jobban bánt engem, mint a Randal házassága.

— Ő oly tehetséges. Nagyból vagyon állott a rendelkezésére, és fényesebb kilátásai voltak, mint bármelyik általam ismert fiatal embernek; szép, tehetséges, egy régi nagy név, és régi nagy birtok örököse, és még is tönkre tette az életét az által, hogy egy orvorn leányával lépett házasságra. Édes Monikám, a szavak képtelenek kifejezni azt, a mit érzek.

— Mama lelkem, lehet, hogy Viola nem oly reménytelenül rossz választás, ha nagyon szép.

— Csitt! mondá lady Ryvers, parancsoló modorral. Ezt a csapást úgy kell viselnem, a hogy a vereséget a régi Ryvers k. csataterén elviseltek. Ez az első nagy vereségem; el kell viselnem. De a vigasztalás gyarló szavaival ne bosszants; mert az ilyen bánatra, mint az enyém, nincsen vigasztalás. Az én fiam, az én egyetlen egy fiam!

— Ezt a levelet ezeltől két nappal kellett volna mamának megkapni, mondá Monika. Morent Avonról küldték ide.

— Ugy hát ma reggel az első vonat! kell indulnunk. Sürgönyözz Draynhamba, és kérd meg Margitot, hogy találkozzék velünk.

De ne tudasd vele, hogy mi a baj; nagyon busulna.

Monika mosolygott e gondolatra. Ő még az ő nyugodt kedélyű testvérét soha sem látta nyugtalankodni és busulni.

Megtörtént az intézkedés, hogy lady Ryvers és a leánya ugyanazon a napon Ryverswellbe utazzanak.

— Lessz időnk elég velük találkozni, mondá lady Ryvers, a kétségbeesés nyugtalansággal. Ha Párisból jönnek, a hogy a Randal levelelől értem, ma este nem érkezhetnek Ryverswellbe. Nem tudom realizálni — tévé utánna — hogy most a fiam feleségét megyek fogadni.

XXIX.

Lady Ryvers a Ryverswelli szalonban ült, várva azt, a mit a szívében végtelenül nevezett. Monika mindent megtett, a mit tenni jónak látott; de, midőn úgy talált, hogy vigasztalási kísérletei csak még inkább ingerelték az anyját, végre magára hagyta.

Lady Lestert várták, és Monika sokat bizott az idősebb testvér befolyásában, nyugodt bölcsességében — és a neveléssel elbánni tudó csendes modorában.

(Folytatás következik.)

Kolozsvar autonom orthodox izraelita hitközségétől.

Sz. 477—1898.

707. 2—2.

Pályázati hirdetmény.

A kolozsvari aut. orth. izr. hitközség egy korszerű fürdő építését elhatározván, felhivatnak ezen építést elvállalni szándékozó építő-mesterek, hogy a 17,103 frt 46 kr. költséggel előírt nyozott föld, kőmives, kőfaragó, vas, ács, bádogos, csement, asztalos, üveges, szobafestő, kárpitos és kövező munkálatokra vonatkozó írásbeli zárt ajánlataikat legkésőbb **f. hó 30-ig** adják be alólírott igazgatóságához.

Bánatpénzül a kért árak 5%-a a hitközségi pénztárnál készpénzben leteendő és az erről szóló elismervény a zárt ajánlatokhoz csatolandó.

A részletes költségcsatolás és feltételek a hitközségi irókában (Kis-Szamos utca 1. szám.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvar, 1898. szeptember 15-én.

Az aut. orth. izr. hitközség előjárása:

Strausz Ignác
titkár.Smiel Dávid
elnök.

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy az apahidai állomáson folyó évi **szeptember hó 20. napján délelőtt 10 órakor** az oda beraktározott 60 láda tojás együttesen, összesen 2145 forint értékben önkéntes árverésen, királyi közjegyző közbejöttelével el fog adatni.

710. 2—2

Janovits Salamon.

Hirdetmény.

Kisilondán 6 kilométerre vasuti állomástól **f. évi szeptember 28-án d. u. 2 órakor** Nagyilonda községhezánál tartandó árverésen búktűzifa 2000 köbméter, talpfák- és hulladékfa elfognak adatni 1600 forint kikiáltási árban, feltételek a községhezánál megtekinthetők.

Nagyilondán, 1898 szeptember 12-én.

Weinstein Jakab,
zárgondnok.

702 2—3

Akar Ön jó
cognacot inni?

Kérjen
mindig
csak

TOKAJI COGNACOT

Tokaj város ezimerével

(kigyós kereszt a hármass hegyen)
mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Kapható: minden gyógyszerárban és nagyobb fűszerkereskedésben.
Főraktár Kolozsvar: **PÉTERFFY MÓRNÁL.**
679. 4—20.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására juttatni, hogy a

„BLAZINI“ SZÁLLODÁN

történt átalakítási munkálatok befejeztettek, új bútorokkal ágy- és fehérművekkel felszereltetett, csinos **étterem és kávéházzal** látatott el, az istálló is megnagyobbítottak.

Nem kimélve sem költséget sem fáradságot — e szállodat oly színvonalra emeltük, hogy az a kor igényeinek teljesen megfelel, tisztán kezelt **borokra**, kitűnő **konyhára**, kényelmes és zavaratlan **ellátásra** különös gondot fordítottunk, bátrak vagyunk vállalatunkat a n. é. tiszt. közönség becses pártfogásába ajánlani, előre is biztosítjuk a mérsékelt árakról.

Szobák **70 krtól feljebb** kaphatók.
Havi előfizetést étlap szerint 20 frtért ebéd és vacsorára elfogadjunk.

Magunkat becses pártfogásába ajánlván kiváló tisztelettel maradunk
634 6—20. **Winkler Jakab és társa.**

MAGYAR ZONGORA GYÁR!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy zongora raktáromat Kolozsvar és berendeztem és megnyitottam. A **ZONGORÁK** minden alkatrésze gyáramban készül; s éppen azért azoknak úgy művészeti értéke, mint készítésének szoliditására kiváló gondot fordítok.

Különb. felhívom a közönség figyelmét **aluminium hur-kerettel** készült és kereszthebe hurozott zongoráimra, melyre nézve egyedüli szabadalmos vagyok.

Zongoráim jóságáért és tartósságáért kezességét vállalom és biztosítom a közönséget, hogy zongoráim a külföldi gyártmányokkal szemben kiállják a versenyt, sőt az új találmány által hangszépség tekintetében azokat felül is mulják.

Áram a hangszerek jóságához és tartósságához képest igen jutányosak.

Képes árjegyzék rendelkezésre áll!

Raktáram Kolozsvar

Unio-utca 12. sz. a. I. emeleten van.

Ha sikerül a n. é. közönség bizalmát ezen új magyar iparág iránt felkeltenem, fáradozásom és áldozatkészségem bőven kárpótoltva leend.

Mély tisztelettel

Thék Endre,

669 4—5.

budapesti zongora-gyáros.

Gazdasági ispán

kerestetik azonnali belépésre,

ki nőtelen és tanfolyamot végzett.

Sajátkezüleg írt ajánlatok címzendők **Lázár Károly** V-Kamarás u. p. Mócs. 712 1—1.

A „NEMZETI“

balesetbiztosító részv. társaság erdélyrészi képviselői irodája

Szécsenyi-tér 42. sz. alatt

a „Hazai biztosító r. társaság helyiségében van, a hol mindenemű felvilágosítás készségesen megadatik.

Ugyanitt **üzletszerzők** (baleseti aquisiteurök) a legmagasabb jutalék, később fix fizetés ellenében, továbbá baleteti- és életbiztosítások a legkedvezőbb feltételek mellett felvételnek.

A „H a z a i általános biztosító részv. társaság“

erdélyrészi vezérképviselő (Szécsenyi-tér 42 sz. a.)

elfogad tűzbiztosításokat a legkedvezőbb feltételek mellett. Vidéki és helybeli ügynökök a legmagasabb jutalék mellett alkalmaztatnak

660 5—5

Kolozsmegye — Almási járás

Ordögkeresztur és Kisesküllő határán

(Kolozsvarhoz három óra járás)

folytatólag egy tagban

1000 holdas birtok

Ordögkereszturon 8 osztályú nri lakkal és
666. 5—7 gazdasági épületekkel

1898. év október hó elsejétől

több évre bérbeadó.

Értekezhetni Kolozsvar, Szentegyház-utca 18. sz.

KATO JÓZSEF

fényképészeti műintézete

* * * K O L O Z S V Á R T. * * *

Van szerencsém a n. é. közönség igen becses tudására hozni, hogy

fényképészeti műintézetemet

a Sétátér-utca 16. szám alól áthelyeztem a teljesen ujonnan épített műtermembe

Főtér 34. szám alá, a Szathmáry-féle házba.

A műtermet mai napon megnyitottam, igyekeztem oda irányul, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessenek.

Műintézetemet fővárosi mintára a modern fényképészet legújabb eszközeivel szereltem fel; s akadémiai művészek alkalmazása által azon töreklyre öhajtom emelni, — hogy igen tisztelt megrendelőim bizalmát minden tekintetben kiérdemeljem.

A felvételeimnél azon ígéretet teszem, hogy az első, valamint az utána következő minden századik felvételem megrendelőjét művészes kiviteltű nagyított fényképével kívánom jutalmazni.

Midőn új vállalatomat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlom, maradok

kiváló tisztelettel

646 5—5

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

KATO JÓZSEF.

Csódtömegből!

Csódtömegből!

A SCHAU ADOLF csódtömegből származó

összes áruk, u. m.:

gallérok, jaguettek, leányfelsők, téli-kabátok, valamint finom férfi ruha szövetek, téli-kabát szövetek a legjutányosabb árban beszerezhetők

BAUMZWEIG EMIL

üzletében, **H i d - u t e z a** (Postával szemben.)

A női Confectio, melynek darabja ezelőtt **30 frt** volt, most **12 frt**. A szövetek métere, mely ezelőtt **6 frt** volt, most **3 frt**.

A „Hungária“ szállodából fentmaradt **butorok** igen olcsón eladók. 713. 1—3

Csódtömegből!

Csódtömegből!

THE PREMIER CYCLE CO LTD.

(Hillman, Herbert & Cooper.)

COVENTRY

Angolország.

EGER

Csehország.

DOOS

Németország.

60,000 kerekpár készül évente!

Legelősebb kerekpár Helical-csóból!

Egyedüli raktár:

Tauffer Ferencz Utóda

301.

Kolozsvar.

22—22

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK!!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **HANTZ GYÖRGY** és **FIA** könyvkötő cégéből kiléptem s jövőre

Hantz Sándor Kolozsvar,

Főtér 13. sz. czég alatt, minden kívánságnak megfelelő

rendeztem be.

Több éven át külföldön szerzett tapasztalataim folytán üzletemben a könyvkötészet körébe vágó mindennemű és természetű munkákat jó móddal, kitűnő ízléssel a legkedvezőbb feltételek mellett és a kívánalmak szerint a legrövidebb határozott időre készítem el.

Szíves pártfogást kér

alázatos tisztelettel

627. 9—10.

Hantz Sándor,

könyvkötő.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK!!

Gyári üzemünk emelkedése folytán, hogy annak pontosan megfelelhessünk helyben **Wesselényi Miklós-utca 19. sz. a.** fennállott üzletünket bevontuk és a nevezett helyen teljesen beszüntettük.

Vevőink kényelmét szem előtt tartva azonban gyártelepünkön raktáron tartunk ezen-tul is mindennemű technikai és gépfelszerelési cikkekét u. m. asbest ruggyanta lapok, tömlők, gyűrűk, zsinorok, Hungaria Frictiouless valamint a faszíj korongoknak erdélyrészi kizárólagos főraktárát jövőre is megtartjuk, továbbá kazán csövek, gázcsövek, vízmentes ponyvák, szóval mindennemű gazdasági gépek és gazdasághoz szükségeltető gépfelszerelési cikkekben a követelményeknek teljesen kielégítő raktárt rendeztünk be.

Ennélfogva kerjük jövőre becses rendelvényüket gyártelepünkhöz czimezve feladni, előre is biztosítva a szolid és pontos kiszolgálásról.

Egyidejűleg becses figyelmükbe ajánljuk gépgyárunkat és vasöntödénket, hol 5 gramm-tól 5000000 grammig elvállalunk öntvényeket a legszakaszerűbb kivitelt biztosítva.

Szíves pártfogásokat kérve maradunk

kiváló tisztelettel

Solymosy és Kósch gépgyár czég tulajdonos

Solymosy Olivér.

557. 13—0.